

Öğrencinin Adı: Soyadı: Sınıfı: Numarası:	2024-2025 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI DÜZCE 6. SINIF SOSYAL BİLGİLER 1. DÖNEM 2. YAZILI ORTAK SINAVI CEVAP ANAHTARI	ALDIĞI NOT:
--	--	------------------------

SORULAR

SORU-1- (10 puan)

Türklerin binlerce yıldır üzerinde yaşadığı Orta Asya (Türkistan) geniş bozkırlara sahiptir. Orta Asya'da karasal iklim görülmektedir. Yaz mevsimi oldukça sıcak ve kurak geçerken kış mevsiminde sıcaklıklar -50 dereceye kadar düşmektedir. Bu durum ekonomik faaliyetleri sınırlandırmıştır. Buna bağlı olarak Türkler göçebe bir hayatı benimsemiştir.

Verilen bilgilere göre, Orta Asya'daki İlk Türk topluluklarının göçebe yaşam tarzını şekillendiren temel ekonomik faaliyet türü nedir?

CEVAP:

-Hayvancılık (10 PUAN)

-İklim ve hayvancılığa bağlı faaliyetler (dokumacılık, kilimcilik, halıcılık): 5 puan

SORU-2- (15 puan)

Türk-İslam devletlerinde İslamiyet ile birlikte bazı değişimler yaşandı. Han, hakan, bey gibi hükümdar unvanları kullanılırken sultan, padişah, şah gibi ünvanları da kullanılmaya başlandı. Kurultay yerine devlet işleri divan adı verilen bir tür mecliste görüşüldü. Türk-İslam devletleri döneminde Türklerin yerleşik yaşama geçişleri hızlandı. Bunun sonucunda şehirler giderek büyüdü. Şehirlere cami, medrese, han, hastane, imaret, çeşme, köprü, kervansaray gibi yapılar inşa edildi. Şehirlerin gelişmesiyle birlikte ticaret de gelişti. Özellikle İpek Yolu üzerine tüccarların konaklayabilmeleri için kervansaraylar yapıldı. Büyük Selçuklu Devleti Dönemi'nde açılan Nizamiye Medreseleri diğer Türk-İslam devletlerine de örnek oldu. Günümüzün orta ve yükseköğretim kurumları ile karşılaştırabileceğimiz medreseler, eğitimin yaygınlaşmasını ve bilimin gelişmesini sağladı. Medreseler yanında rasathaneler açılarak astronomi çalışmaları yapıldı. Kütüphaneler açılarak halkın hizmetine sunuldu.

Paragrafta yer alan ifadelerle göre, Türklerin İslamiyet'i kabulü ile birlikte yönetim(siyasi) alanında meydana gelen değişimleri açıklayarak yazınız.

CEVAP

-Hükümdar ünvanlarının değişmesi. (Han, Hakan, Bey gibi ünvanların yerine Sultan, Padişah, Şah vb. ünvanlarının kullanılması. (8 PUAN)

-Devlet işlerinin kurultay yerine divan adı verilen mecliste görüşülmesi (7 PUAN)

SORU-3- (15 puan)

Orta Asya'da yaşanan siyasi çekişmeler, kıtlık, hayvanlar için otlakların yetersizliği ve iklim değişiklikleri gibi nedenlerle batıya göç eden Türkler, Bizans ile çeşitli savaşlarda karşı karşıya geldi. Türkler, 1048 yılında Pasinler Savaşı, 1071 yılında Malazgirt Savaşı ve 1176 yılında Miryokefalon Savaşı'nda Bizans ordusunu mağlup etti.

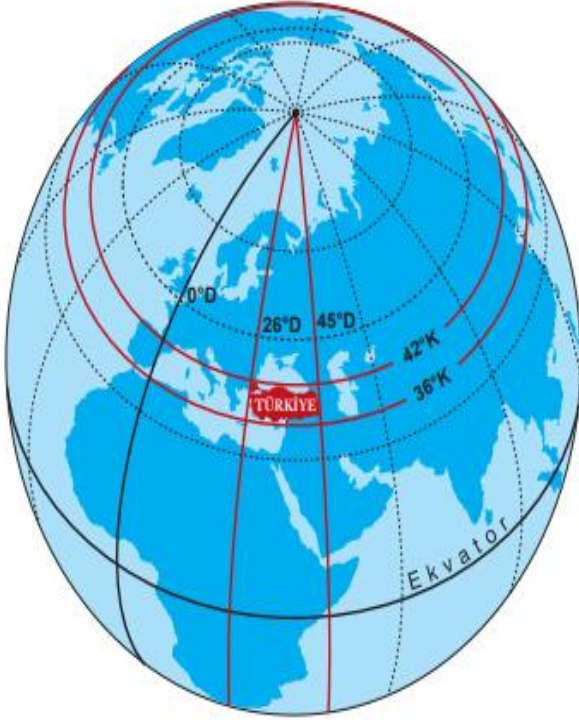
Verilen bilgilere göre Türklerin bu savaşlarla ulaşmak istedikleri amaç nedir? Yazınız.

CEVAP:

-“Anadolu'yu Türk yurdu haline getirmek. “ ifadesiyle ilişkili bütün cevaplar tam puan alacaktır. (15 PUAN)

-Paragrafla ilişkili olup -yurt edinmeyi- belirtmeyen cevaplar (5PUAN) Not: Birden fazla 5 PUAN alınamaz.

SORU-4- (10 puan)

Ülkemiz 36-42 Kuzey paralelleri 26-45 doğu meridyenleri arasında yer almaktadır.

Türkiye'nin bulunduğu matematik konumunun sonuçlarından iki (2) tanesini yazınız.

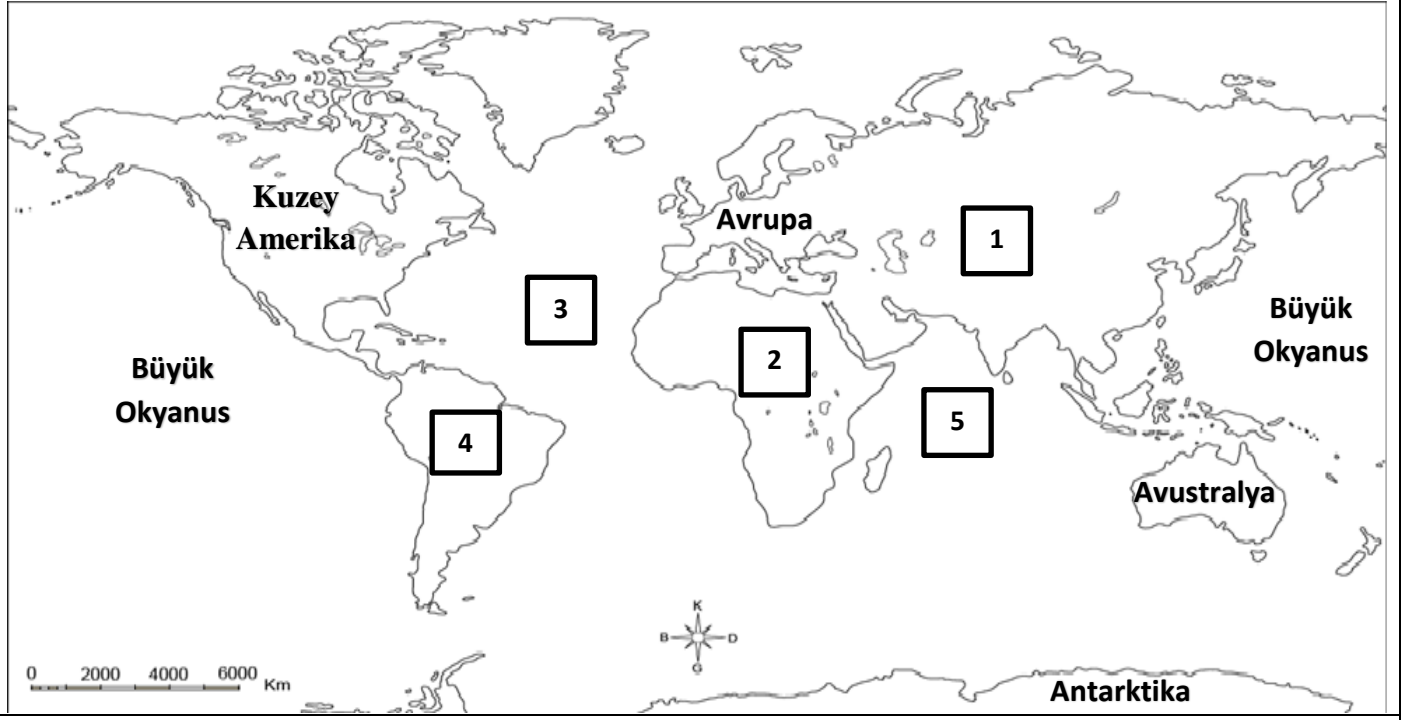
CEVAP:

Aşağıda verilen cevapları ifade eden cümlelerden herhangi iki tanesi (her biri 5 puan)

değerlendirilecektir.

1. Ülkemiz bulunduğu enlemlerden dolayı Orta Kuşakta yer alır.
2. Ülkemizde bir yılda dört mevsim yaşanmaktadır.
3. Ekvator'un kuzeyinde yer aldığı için ülkemizde kuzeyden esen rüzgârlar hava sıcaklığını düşürürken güneyden esen rüzgârlar ise hava sıcaklığını artırmaktadır
4. Ülkemiz üzerinden 6 paralel dairesi geçer.
5. Ülkemizin en güney ve en kuzey noktası arasındaki mesafe 666 km'dir
6. Ülkemiz üzerinden 19 meridyen dairesi geçer.
7. Ülkemizin en doğusu ile en batısı arasındaki zaman farkı 76 dakikadır.

SORU-5- (20 puan)

Haritadaki numaralandırılmış alanlar hangi kıtaları ve okyanusları göstermektedir? Aşağıda yer alan boşluklara yazınız.

CEVAP:

1. Asya Kıtası
2. Afrika Kıtası
3. Atlas (Atlantik) Okyanusu
4. Güney Amerika Kıtası
5. Hint Okyanusu

SORU-6- (15 puan)

İpek Yolu, Çin'in Şian kentinden başlayarak Avrupa'ya kadar uzanan önemli ticaret yollarından biridir. Bu yolda ipek ticaretinin yanı sıra değerli taşlar, porselen, yağ, tahıl gibi değişik ürünler de taşınmış; bu yol üzerindeki şehirler, ülkeler zenginleşmiştir. Bu yola egemen olabilmek için devletler birbirleri ile sürekli mücadele etmişlerdir. İpek Yolu, ayrıca Doğu ve Batı kültürü arasında köprü görevi de görmüştür. Ayrıca İpek yolu sayesinde Asya ve Avrupa'da yaşayan halklar arasında kültürel anlamda etkileşimler de olmuştur Farklı milletlerden tüccarlar, ticaret yaptıkları yerlere kendi kültürlerini de taşımışlardır.

Verilen ifadelere göre İpek Yolu'nun toplumlar üzerindeki etkilerinin üç (3) tanesini yazınız.

CEVAP:

- Ticarete bağlı ekonomik zenginleşme, refah artışı...(5 PUAN)
- Kültürel etkileşim, kağıt, matbaa... (5 PUAN)
- Siyasi çekişmeler, mücadeleler, ittifaklar... (5 PUAN)

Soru-7- (15 puan)

Aşağıdaki haritada, ülkemizde görülen üç iklim tipi, görüldükleri alanlara göre birbirinden ayrılmıştır. İklim tiplerini, numaralandırılmış kutucuklara yazınız.

